

"כִּי בַצֶּלֶם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם", בראשית ט'ו'

הרשת כגן חיות וירטואלי

על סכנות ברשת

רציונל

האדם נברא בצלם אלקים. תכונה זו מייחדת אותו משאר הברואים בעולם, ומחייבת אותו לרמה מוסרית גבוהה יותר. זירת התקשורת החברתית הוירטואלית מציבה בפנינו אתגרים מוסריים לא פשוטים שבני נוער ומבוגרים עלולים לטעות בהן, בשל העדר מחשבה, בשל לחץ חברתי ורצון להשתייך, בשל תחושת האנונימיות המדומה ובשל תחושת הריחוק. המציאות המוסרית הנהוגה כיום ברשת דומה לעיתים ל"גן חיות" וירטואלי בו נעשים דברים איומים ואין דין ואין דיין.

הפעלה זו, המתאימה לפעילות פתיחה לנושא כולו, עשויה להוות דרך "רכה" לגעת בנושא קשה ולא מוכר כל צרכו – "סכנות ברשת". השלכת האשם על חיות שונות להן מייחסים תכונות אנוש, הינה סוג של הרחקת עדות המאפשרת פתיחות וחשיבה בלתי מתגוננת של הצופים. הסרטון המהווה בסיס להפעלה זו מציג שבע סכנות עיקריות, אשר לרובן ייחדנו פעילות שלמה בהמשך החוברת.

מטרות

לעורר בקרב המשתתפים מחשבה אודות הצורך בהתנהגות מוסרית ברשת האינטרנט.

עזרים

נספח מספר 1: דף צפייה, "גן חיות וירטואלי", כמספר המשתתפים.

נספח מספר 2: דף למנחה "גן חיות וירטואלי".

סרטון: "מכירים ולומדים מסכנות ברשת נזהרים", פותח בשיתוף פעולה בין המשרד לביטחון

הפנים לבין משרד החינוך במסגרת היום הלאומי לגלישה בטוחה תשע"ב.

מצגת: "סכנות ברשת". המצגת מופיעה באתר רשת אמית.

ציוד הקרנה

קהל יעד

ז'–י"ב

משך ההפעלה

45 דקות

מליאה, סכנות ברשת (45 דקות)

מהלך ההפעלה

מליאה "סכנות ברשת"

❖ המנחה יקרין בפני המשתתפים סרטון "מכירים ולומדים מסכנות ברשת נזהרים"

למנחה: תקציר הסרטון

בסרטון מוצגות אינטראקציות חברתיות ואינטרנטיות שונות באופן סאטירי משעשע ונוקב, של דמויות מונפשות של בעל חיים.

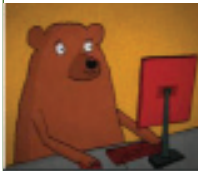

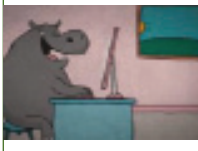
- ❖ המנחה יבקש מן המשתתפים לציין אילו חיות הופיעו בסרטון, וירשום את תשובותיהם על הלוח.
- ❖ המנחה יבקש מן המשתתפים לציין, עבור כל חיה, תכונה אנושית מאפיינת – "האנשה".
- ❖ המנחה יחלק למשתתפים דף משימה "גן חיות וירטואלי" (נספח 1) ויבקש מהם להשלים את המידע בטבלה, תוך כדי צפייה חוזרת בסרטון.
- ❖ המנחה יקרין שוב את הסרטון "מכירים ולומדים מסכנות ברשת נזהרים".
- ❖ המנחה יקרין את המצגת "סכנות ברשת" ויקיים דיון במקביל להשלמת הטבלה.

שאלות לדיון:

1. המנחה ירשום על הלוח את המילים "צלם אלקים" ושאל:
  - א. כיצד מתקשרות שתי מילים אלו לסרטון שראינו?
  - ב. למה מחייבת אותנו העובדה כי נבראנו בצלם, כי אנו נבדלים מכל שאר היצורים?
2. המנחה יבקש מן המשתתפים לדרג את הסכנות המוצגות בסרטון בדרגות 1-7 ויברר מהי הסכנה הגדולה ביותר לדעת רוב המשתתפים.
  - 1 – (מסוכן ביותר, נפוץ ביותר)
  - 7 – (הכי פחות מסוכן, הכי נדיר)
3. מה אתם כבני נוער, יכולים לתרום לקידום המודעות לסכנות שהוצגו בפעילות?

נספח 1

גן חיות וירטואלי

הסכנה	הפעולה	האנשה	
			
			
			
			
			
			
			

נספח 2

גן חיות וירטואלי – למנחה

הסכנה	הפעולה	האנשה	
חשיפה ניצול ורוע	מסירת מידע אישי	יחסי חתול עכבר	
בריונות	עלבונות לשון הרע רכילות	חקיינות, פטפטנות	
ניצול כספי	פיתוי	"בטן רכה", ניתן לפיתוי	
דיני נפשות	חרם חברתי (כולה לייק)	עדריות	
ניצול מיני	התכתבות "רומנטית"	מיניות, תככנות	
חשיפה לתכנים קשים	התחזות למבוגר	ערמומיות	
בזבוז זמן התמכרות	שעות מול מסך	חי בבויץ	